

#

وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان توسعه تجارت ایران

#

شیوه نامه حمایت از ایجاد، تکمیل، تجهیز و توسعه

زیر ساخت های صادراتی #

#

#

#

بسمه تعالی

شیوه نامه اجرایی حمایت از ایجاد، تکمیل، تجهیز و توسعه زیرساخت های صادراتی

در اجرای دستورالعمل حمایت از صادرات غیر نفتی کشور در سال 1389 و تبصره (2) و مفاد بند "3" تصویب نامه وزیران عضو کارگروه صادرات کشور به شماره 34619/ت 46195 ک مورخ 1390/1/29 موضوع کمک به توسعه زیر ساختهای صادراتی کشور، دستورالعمل اجرایی حمایت از ایجاد، تکمیل، توسعه و تجهیز زیرساختهای صادراتی کشور از قبیل پایانه های صادراتی، سایت های نمایشگاهی و طرح هدایت صادرات استانها و ... بشرح ذیل در 3 بخش با هدف بررسی و تعیین ضوابط و شرایط اعطای مجوز و یا موافقت با ایجاد زیرساختهای صادراتی، هماهنگی میان دستگاههای اجرائی مرتبط، مدیریت منابع و اعتبارات و تعیین ساز و کارهای مناسب برای نظارت بر عملکرد مجریان پروژه های موصوف تدوین گردید:

الف: پایانه های صادراتی

تعریف :

ماده 1- منظور از پایانه صادراتی مجتمع هایی است که امکانات، تأسیسات و تجهیزات لازم برای تسهیل و تسریع در امر صادرات را به طور متمرکز و یک پارچه فراهم نمایند و خدمات ذیل در آن قابل ارائه باشد.

1-1- امکانات مناسب جهت استقرار دفاتر دستگاههای مرتبط از قبیل: گمرک، بانک، استاندارد، قرنطینه، شرکت های حمل و نقل، اتاق های بازرگانی و تعاون، شرکت های بیمه و سایر دستگاههای اجرایی ذیصلاح

1-2- سردخانه های دو مداره و انبارهای مکانیزه، حسب مورد

1-3- بسته بندی کالاهای صادراتی

1-4- تخلیه، بارگیری و حمل و نقل کالا

1-5- نمایش و عرضه محصولات

6-1- ارائه خدمات رفاهی و بهداشتی

7-1- انجام کلیه مراحل و تشریفات گمرکی جهت صدور کالا

انواع پایانه صادراتی :

پایانه صادراتی عام : پایانه‌ای می باشد که ارائه خدمات به تمامی کالاهای صادراتی را پوشش داده و خدمات عمومی مورد نیاز را به صادرکنندگان ارائه نماید و ترجیحاً در مجاورت مرزهای خروجی احداث شود.

پایانه صادراتی تخصصی: پایانه‌ای می باشد که خدمات لازم و تخصصی به صادرکنندگان یک یا چند محصول مشابه و خاص (گروه کالایی) را ارائه نماید. این گونه پایانه ها با توجه به پتانسل‌های تولیدی و صادراتی در هر استان و یا منطقه شکل می گیرند.

محدثات و الزامات پایانه صادراتی :

محدثات و الزامات کلی یک پایانه صادراتی به تفکیک ضرورت به شرح فهرست پیوست شماره یک می باشد.

تبصره: موارد مندرج در فهرست ضمیمه براساس مطالعات تطبیقی ارائه گردیده و جنبه پیشنهادی دارد، اجزاء پایانه صادراتی و اهمیت و ضرورت آنها بسته به نوع پایانه صادراتی متفاوت خواهد بود و با نظر اعضای کارگروه کارشناسی ماده 17 این دستورالعمل قابل بررسی می باشد.

مخاطبین:

ماده 2 - اشخاص حقوقی اعم از:

1-2- اتحادیه ها و تشکلهای

2-2- شرکت های تجاری که سهام یا مالکیت آنها صد در صد متعلق به بخش خصوصی یا تعاونی باشد.

مدارک و مستندات :

ماده 3- متقاضیان سرمایه گذاری برای احداث پایانه های صادراتی لازم است تا مدارک و مستندات ذیل را جهت بررسی کارشناسی و سایر اقدامات بعدی به این سازمان ارائه نمایند.

3-1- ارائه طرح توجیهی، اقتصادی، فنی و مالی مورد تأیید کارگروه توسعه صادرات استان

3-2- مصوبه کارگروه توسعه صادرات استان مبنی بر تصویب طرح

3-3- معرفی نامه رسمی از سوی سازمان بازرگانی استان ذیربط به همراه درخواست کتبی متقاضی

3-4- تکمیل فرم تعهد نامه پیوست مبنی بر حسن انجام کار توسط متقاضی

شرایط و ضوابط اعطای مجوز:

ماده 4 - سازمان توسعه تجارت ایران پس از دریافت مدارک و مستندات مندرج در ماده 3 حداکثر ظرف مدت 30 روز کاری نسبت به بررسی و صدور مجوز احداث پایانه صادراتی یکساله (به تشخیص کارگروه کارشناسی ماده 17) برای تأسیس پایانه صادراتی اقدام می نماید.

تبصره 1- مزامل تمدید مجوز :

- صدور موافقت نامه اولیه (شش ماهه)

- صدور مجوز تاسیس موقت پایانه صادراتی که در دوره های یکساله قابل تمدید می باشد

- صدور پروانه بهره برداری 3 ساله پس از اتمام عملیات اجرایی و آغاز بهره برداری از طرح

تبصره 2- با عنایت به طرح ملی آمایش تجاری کشور تشویق و ترغیب بخش خصوصی جهت سرمایه گذاری به منظور احداث و توسعه پایانه های صادراتی در مناطق مرزی کشور توسط دستگاههای اجرایی آن استان در اولویت برنامه های حمایتی این سازمان می باشد.

ماده 5- مجری پایانه صادراتی موظف به ارائه کلیه خدمات مندرج در فهرست (بندهای ذیل ماده 1) می باشد و تعرفه های دریافتی از صادرکنندگان توسط مدیریت پایانه های صادراتی، بانظارت سازمان توسعه تجارت ایران تعیین می گردد.

تعهدات سازمان توسعه تجارت ایران:

ماده 6 - متقاضیانی که موفق به اخذ مجوز پایانه صادراتی می شوند می توانند در چارچوب قوانین و مقررات جاری کشور و از طریق سازمان توسعه تجارت ایران از تسهیلات ذیل برخوردار شوند.

1-6- معرفی به بانک های عامل جهت استفاده از تسهیلات ارزی و ریالی

2-6- معرفی به دستگاه های اجرایی در سطح ملی و استانی به منظور بهره مندی از خدمات ایشان در جهت ایجاد توسعه پایانه صادراتی

3-6- معرفی به نهادها و سازمان های جلب سرمایه گذاری ، بازاریابی و تبلیغات جهت توسعه پایانه صادراتی

4-6- استفاده از کمک های بلاعوض سازمان توسعه تجارت ایران (به شرح ماده 7)

شرایط و نحوه پرداخت کمک های بلاعوض:

ماده 7 - به استناد مصوبات سفرهای استانی هیات دولت کمک های بلاعوض سازمان توسعه تجارت ایران متناسب با پیشرفت فیزیکی پروژه و حداکثر به میزان 10 درصد از سرمایه گذاری بخش خصوصی و تا سقف 30 میلیارد ریال مشروط به تامین اعتبارات لازم در بودجه سنواتی خواهد بود.

1-7- شرکت های تجاری که حداقل 30 صادرکننده و یا 60 تولیدکننده سهام دار آن باشند به میزان 100 درصد کمک های بلاعوض و سایر شرکت های تجاری حداکثر 50 درصد کمک های بلاعوض (تا سقف 15 میلیارد ریال) را مشمول می گردند.

2-7- در هر استان با نظر کارگروه توسعه صادرات استان تنها یکی از پایانه های صادراتی که شرایط مندرج در این دستورالعمل را دارا باشد از کمک های سازمان توسعه تجارت ایران برخوردار خواهد شد.

3-7 - پرداخت کمک های سازمان توسعه تجارت ایران متناسب با پیشرفت فیزیکی پروژه و مطابق صورت وضعیت ارسالی بدون محاسبه ارزش زمین از طریق سازمان بازرگانی استان ذیربط ، (که به تأیید کارشناس رسمی دادگستری رسیده باشد) و با تأیید سازمان توسعه تجارت ایران انجام خواهد پذیرفت.

4-7 - نظارت بر نحوه هزینه کرد کمک های بلاعوض سازمان ، به پایانه صادراتی در چارچوب ضوابط اجرایی بودجه های سنواتی می باشد.

5-7 - کلیه پایانه های صادراتی که پیش از تاریخ 1386/10/30 موافقت احداث دریافت نموده اند با رعایت این دستورالعمل می توانند از حمایت های مورد اشاره بهره مند گردند.

تعهدات مجری احداث پایانه صادراتی:

8- مجریان احداث پایانه صادراتی موظف می باشند پس از اخذ مجوز فعالیت نسبت به آغاز عملیات اجرایی طرح اقدام و مطابق جدول زمانبندی ، پروژه را به پایان برسانند. در صورتیکه پس از صدور موافقت نامه ی شش ماهه و یا مجوزهای احداث پایانه صادراتی ، متقاضیان از شروع عملیات اجرایی خودداری و به هر دلیل احداث پروژه را به تأخیر انداخته و یا متوقف نمایند و چنانچه از سوی دستگاههای اجرایی و نظارتی استان و یا سیستم بانکی و یا سایر طلبکاران، حق مالکیت و بهره برداری از زمین یا تأسیسات ایجاد شده از ایشان سلب گردد و مورد تصرف و مصادره قرار گیرد سازمان توسعه تجارت ایران نیز نسبت به بازپس گیری کلیه امتیازات اعطایی و همچنین اصل کمک های پرداخت شده و سود متعلقه آن براساس نرخ سود متعارف نظام بانکی از طریق مراجع قضائی اقدام خواهد نمود.

ضمناً، با توجه به مراتب فوق متقاضیان ذیربط ملزم به ارائه تعهدنامه ثبتي درخصوص حسن انجام کار می باشند.

تبصره 1- نظر به اینکه خدمات ارائه شده توسط پایانه های صادراتی می بایست متوجه بخش عمده ای از جامعه صادرکنندگان استان گردد فلذا تعامل فی مابین مسئولین پایانه های صادراتی با تجار و صاحبان صنایع بخصوص اتاق بازرگانی و سایر تشکل های صادراتی استان الزامی است.

تبصره 2- با توجه به اینکه صدور پروانه احداث پایانه صادراتی از سوی سازمان توسعه تجارت ایران به استناد مصوبه کارگروه توسعه صادرات استان ها برای شرکت مجری، صورت می گیرد واگذاری پروانه مورد نظر به اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر و همچنین تغییر کاربری زمین محل پروژه از سوی مجری غیرقانونی می باشد.

پیوست شماره یک

اجزاء کلی پایانه صادراتی به تفکیک ضرورت به شرح ذیل می باشد «

اجزاء پایانه صادراتی خاص	اجزاء پایانه صادراتی عام
1- ساختمان مدیریت پایانه	1- ساختمان مدیریت پایانه
2- گمرک	2- گمرک
3- بانک	3- بانک
4- خدمات بیمه	4- خدمات بیمه
5- استاندارد	5- استاندارد
6- انبار و سردخانه	6- انبار و سردخانه
7- توزین	7- توزین
8- سالن مزایده	8- حمل و نقل خارجی
9- سورتینگ و گریدینگ	9- حمل و نقل داخلی
10- خدمات بسته بندی	10- خدمات بسته بندی
11- حراست	11- حراست
12- تعمیرگاه ماشین آلات	12- تعمیرگاه ماشین آلات سنگین
13- نمایشگاه	13- پارکینگ
14- پارکینگ	14- پمپ بنزین و گازوئیل
15- پمپ بنزین و گازوئیل	15- دفتر خدمات پست
16- خدمات شستشو	16- درمانگاه
17- حمل و نقل خارجی	17- هتل
18- حمل و نقل داخلی	18- تأسیسات
19- دفتر خدمات پست	19- رستوران
20- درمانگاه	20- سالن اجتماعات
21- هتل	21- ارایه دهنده خدمات اینترنت
22- تأسیسات	22- نمازخانه
23- رستوران	23- آتش نشانی
24- ارایه دهنده خدمات اینترنت	24- نمایشگاه و سالن حراج
25- نمازخانه	
26- آتش نشانی	
27- سالن اجتماعات	

ب: سایت های نمایشگاهی

ماده 9- تعاریف

9-1- **نمایشگاه:** عبارتست از یک فضای اقتصادی ویژه که در آن عرضه کنندگان در مدتی معین نسبت به ارائه توانمندیهای خویش مبادرت می نمایند و بازدید کنندگان می توانند با فعالیت های سازمان یافته و هماهنگ به مبادله کالا، خدمات و اطلاعات اقدام کنند.

9-2- **سایت نمایشگاهی:** سایت نمایشگاهی به مکانی گفته می شود که اختصاصاً جهت برگزاری نمایشگاههای بازرگانی و احیاناً فرهنگی به منظور معرفی توانمندیهای تولیدی، اقتصادی، تجاری و فرهنگی ایجاد شده باشد و در این راستا مجوزهای دولتی از مراجع ذیربط را جهت اطلاق عنوان سایت نمایشگاهی اخذ کرده باشد و حداقل دارای امکانات ذیل باشد:

9-2-1- سالن های مسقف نمایشگاهی با ارتفاع حداقل 6 متر

9-2-2- سیستم گرمایشی و سرمایشی

9-2-3- نورپردازی و روشنایی داخل سالن ها به میزان حداقل 300 لوکس

9-2-4- فضاهای باز نمایشگاهی

9-2-5- فضای اداری

9-2-6- سالن همایش

9-2-7- محوطه سازی و پارکینگ

9-2-8- سرویس های بهداشتی مناسب

9-2-9- نمازخانه

10-2-9- لوازم و ملزومات غرفه آرایه

11-2-9- خیابان کشی آسفالته

12-2-9- فضای سبز مناسب

3-9- **شرکت نمایشگاهی:** شرکتی است که به صورت قانونی به ثبت رسیده باشد و موضوع فعالیت آن ایجاد و بهره برداری از سایت نمایشگاههای بین المللی و برگزاری یا میزبانی عناوین متنوع نمایشگاههای تجاری و احیاناً فرهنگی باشد.

ماده 10- شرایط شرکت های نمایشگاهی متقاضی دریافت کمک بلاعوض:

1-10- حداقل 1 + 50 درصد سهام شرکت متعلق به بخش خصوصی باشد.

2-10- نوع شرکت سهامی (عام یا خاص) باشد.

ماده 11- شرایط طرح های مورد پذیرش:

1-11- زمین محل احداث نمایشگاه مشخص شده در اختیار شرکت نمایشگاهی قرار داشته باشد.

2-11- زمین احداث نمایشگاه در محل مناسبی از نظر موقعیت تجاری، دسترسی محلی و امکانات عمومی (آب، برق و ...) برخوردار باشد.

3-11- طرح توجیهی فنی اقتصادی نمایشگاه مصوب کارگروه توسعه صادرات استان و به تأیید سازمان توسعه تجارت رسیده باشد و اجرای طرح از توجیه اقتصادی برخوردار باشد.

تبدیل: در مورد نمایشگاههایی که در گذشته احداث شده اند ارائه طرح توجیهی الزامی نمی باشد.

ماده 12- شرایط و نحوه پرداخت کمک های بلاعوض:

12-1- کمک های موضوع بند «ب» صرفاً جهت احداث، توسعه و تجهیز محل دائمی نمایشگاههای بین المللی استان ها و سایر نمایشگاههای مندرج در مصوبات سفرهای استانی قابل تخصیص می باشد.

12-2- در هر استان با نظر کارگروه توسعه صادرات استان تنها شرکت نمایشگاههای بین المللی استان به عنوان متولی اصلی برگزاری کلیه نمایشگاههای استان که شرایط مندرج در این دستورالعمل را دارا باشد از کمک های سازمان توسعه تجارت ایران برخوردار خواهد شد.

12-3- در صورت تامین منابع و اعتبارات در بودجه سنواتی کمک های بلاعوض سازمان توسعه تجارت ایران متناسب با پیشرفت فیزیکی پروژه و حداکثر به میزان 10 درصد از سرمایه گذاری بخش خصوصی و تا سقف 20 میلیارد ریال خواهد بود.

12-4- پرداخت کمک های سازمان توسعه تجارت ایران متناسب با پیشرفت فیزیکی پروژه و مطابق صورت وضعیت ارسالی بدون محاسبه ارزش زمین از طریق سازمان بازرگانی استان (که به تایید کارشناس رسمی دادگستری رسیده باشد) و با تایید این سازمان انجام خواهد گرفت.

12-5- نظارت بر نحوه هزینه کرد کمک های بلاعوض سازمان ، به سایت نمایشگاهی در چارچوب ضوابط اجرایی بودجه های سنواتی می باشد.

تبصره: ایجاد، توسعه، تجهیز یا تکمیل نمایشگاههای دائمی کالایی که دارای مصوبات سفرهای استانی هیات دولت می باشند از شمول مفاد بند 2-12 مستثنی می باشند.

ج- سایر زیر ساخت های صادراتی موضوع طرح هدایت صادرات استان ها

کلیه زیر ساختهای صادراتی به استثناء پروژه های مصوب سفرهای استانی نظیر، سردخانه ها، انبارهای مکانیزه، مراکز سورتینگ و بسته بندی ، مراکز خدمات صادراتی، آزمایشگاههای استاندارد کنترل کیفیت محصولات صادراتی، سالن های

ملاقات تجار و ... در چارچوب تفاهم نامه همکاری فی مابین وزارت بازرگانی و وزارت کشور موسوم به طرح هدایت صادرات از استان ها توسط نهاد استانداری ها به شرح ذیل مورد حمایت سازمان توسعه تجارت ایران قرار خواهند گرفت.

ماده 13- شرایط عمومی طرح ها و پروژه ها

طرح ها و پروژه هایی که به منظور برخورداری از تسهیلات موضوع بند «ج» می شوند می بایست:

13-1- مشکلات یا محدودیت های حقوقی نداشته و موجب افزایش کمی و کیفی صادرات غیر نفتی استان در کوتاه مدت گردد.

13-2- موجب ارتقای توانمندی استان در زمینه صادرات غیر نفتی، ایجاد ظرفیت های کمی و کیفی جدید صادراتی در استان و تقویت حضور بنگاه های تجاری استان در بازارهای جهانی شود.

13-3- بستر لازم برای هرچه فعال تر شدن و توسعه سرمایه گذاری بنگاه های اقتصادی استان در عرصه صادرات غیرنفتی را فراهم نماید.

13-4- در راستای اجرای « برنامه راهبردی توسعه صادرات غیر نفتی » استان باشد.

13-5- طرح های پیشنهادی می بایست شامل مراحل پس از تولید کالا بوده و خدمات آن بخش عمده ای از صادرکنندگان استان را در برگیرد.

ماده 14- شرایط و ضوابط پذیرش طرح:

14-1- مجری و پیمانکار طرح می بایست از بخش غیر دولتی اعم از شرکت ها و شخصیت های حقوقی، انجمن ها، اتحادیه ها و تشکل های صادراتی مرتبط به موضوع طرح بوده و مجوزهای قانونی و صلاحیت اجرای طرح را دارا باشد.

14-2- پروژه مورد نظر از آغاز عملیات اجرایی حداکثر تا مدت 2 سال به بهره برداری برسد.

3-14- طرح مورد نظر می بایست مورد تصویب کارگروه توسعه صادرات استان قرار گرفته و پس از تأیید استاندار توسط سازمان بازرگانی استان به سازمان توسعه تجارت ایران معرفی گردد.

ماده 15- مدارک و مستندات

مجریان طرح ها می بایست مدارک و مستندات ذیل را به سازمان بازرگانی استان مربوطه ارائه نمایند:

1-15- درخواست کتبی

2-15- اطلاعات ثبتی شرکت / تشکل و اساسنامه آن

3-15- مطالعات امکان سنجی و طرح توجیهی فنی و اقتصادی پروژه مورد تأیید کارگروه توسعه صادرات استان

4-15- مجوزهای قانونی مربوطه (در صورت وجود)

5-15- فرم تکمیل شده شناسنامه پروژه

ماده 16- شرایط و نحوه پرداخت کمک های بلاعوض:

در صورت تامین منابع و اعتبارات در بودجه سنواتی کمک های بلاعوض سازمان به دو پروژه معرفی شده از سوی استان به میزان حداکثر 10٪ سرمایه گذاری بخش غیر دولتی و تا سقف دو میلیارد و پانصد میلیون ریال به ازاء هر پروژه خواهد بود.

1-16- حمایت مجدد از پروژه هایی که در سال گذشته و در چارچوب طرح هدایت صادرات از استان ها مورد حمایت قرار گرفته اند، با ارائه گزارش صورت وضعیت و پیشرفت پروژه و با رعایت سقف تعیین شده امکان پذیر است.

2-16- پرداخت کمک های سازمان توسعه تجارت متناسب با پیشرفت فیزیکی پروژه و مطابق با صورت وضعیت ارسالی از طریق سازمان بازرگانی استان (که به تایید کارشناس رسمی دادگستری رسیده باشد) و با تایید این سازمان انجام خواهد گرفت.

3-16- نظارت بر نحوه هزینه کرد کمک های بلاعوض سازمان در چارچوب ضوابط اجرایی بودجه های سنواتی می باشد .

کارگروه کارشناسی :

ماده 17- کارگروهی کارشناسی متشکل از نمایندگان دفتر خدمات بازرگانی (دبیر کارگروه) ، دفتر توسعه صادرات کالا و دبیرخانه کارگروه صادرات کشور با مسئولیت معاون کمکهای تجاری سازمان در چارچوب وظایف ذیل نسبت به بررسی، پیگیری و نظارت دقیق بر اجرای مفاد این دستورالعمل اقدام نماید.

وظایف کارگروه:

17-1- بررسی موقعیت جغرافیایی و تایید جانمایی محل احداث زیر ساختهای صادراتی (تعیین متراژ زمین مورد نیاز جهت اجرای عملیات احداث در فاز 1 پروژه)

17-2- بررسی طرح توجیهی فنی و اقتصادی ارائه شده از سوی متقاضیان

17-3- بررسی توانمندی مالی متقاضیان و نیز بررسی تحصیل مجوزها از قبیل (کاربری زمینی ، مجوز ساخت و ...)

17-4- بررسی وضعیت ایجاد و توسعه زیرساختهای صادراتی

17-5- بررسی وضعیت هزینه کرد اعتبارات پرداخت شده و کمکهای مالی انجام شده به زیر ساختهای صادراتی

17-6- بررسی رعایت زمانبندی اجرای طرح

17-7- بررسی اجزاء لازم در هر زیر ساخت صادراتی بر حسب موضوع و محصولات مورد نظر .

ماده 18- بدیهی است کلیه تعهدات ایجاد شده در قالب این شیوه نامه در صورت تخصیص و تامین اعتبارات مورد نیاز قابل پرداخت خواهد بود.

ماده 19- این شیوه نامه در 19 ماده و 7 تبصره تصویب و ابلاغ می شود .

شناسنامه پروژه	
1- عنوان پروژه :	
2- تاریخ تکمیل شناسنامه:	
3- تاریخ آغاز پروژه :	4- تاریخ بهره برداری از پروژه:
5- مجری / پیمانکار پروژه:	6- موقعیت مکانی پروژه:
7- حجم سرمایه گذاری پروژه:	
8- نحوه تامین مالی پروژه:	
میزان آورده بخش خصوصی:	میزان تسهیلات بانکی:
نام بانک عامل:	درصد سود:
9- میزان اشتغال زائی:	
مستقیم:	غیر مستقیم:
10- هدف از اجرای پروژه:	
11- خلاصه ای از توجیه اقتصادی پروژه:	
12- اثر بخشی اجرای پروژه بر میزان صادرات غیر نفتی استان:	

محل امضای مدیر عامل شرکت/ رئیس تشکل

محل مهر و امضاء

رئیس سازمان بازرگانی و دبیر کارگروه توسعه

صادرات استان

محل مهر و امضاء

استاندار و رئیس کارگروه توسعه صادرات استان